

Tid Torsdag 14 november 2013, kl. 16:00–16:45
Plats Stora Kollegiesalen, Stadshuset
Justerat Måndag 25 november 2013

Joakim Larsson

Maria Östberg Svanelind

Närvarande

Beslutande ledamöter:

Joakim Larsson (M) ordföranden

Maria Östberg Svanelind (S), vice ordföranden

Jan Tigerström (M)

Lars Svärd (M)

Theréz Randquist (M)

Karl Malmqvist (C)

Lars Arell (S) §§ 1-5, 10-19

Maria Nygård (S)

Åke Askensten (MP)

Anna Bäcklund (MP)

Ann-Margarethe Livh (V)

Tjänstgörande ersättare:

Eva Ångström (M) för Per Hallberg (M)

Patrik Silverudd (FP) för Daniel Forslund (FP)

Kenneth Nilsson (S) §§ 6-9, 20 för Lars Arell (S)

Ersättare:

Maria Hagbom (M)

Inga Osbjer (FP)

Kenneth Nilsson (S) §§ 1-5, 10-19

Håkan Olander (S)

Elin Olsson (MP)

Lennart Tonell (MP)

Clara Lindblom (V)

Tjänstemän:

Förvaltningschefen Krister Schultz, Jennie Almgren, Monica Almquist, Marita Anheim, Ann-Charlotte Bergqvist, Mårten Frumerie, Gunnar Jensen, Kristofer Stjernqvist och Åsa Wigfeldt samt borgarrådssekreteraren Martin Edgélius.

bostadsbyggandet (SOU 2013:57) och Flygbuller och bostadsbyggande (SOU 2013:67) Anmälan av svar på remisser

Dnr E2013-000-01566 och E2013-000-01719

Beslut

Exploateringsnämnden beslutar enligt exploateringskontorets förslag:

- 1 Exploateringsnämnden godkänner anmälan.

Handlingar i ärendet

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande från 22 oktober 2013.

Nämndens behandling av ärendet**Deltar ej i beslutet**

Ann-Margarethe Livh (V) meddelar att hon inte deltar i beslutet.

Framlagda förslag till beslut

- 1) Joakim Larsson m.fl. (M), Patrik Silverudd (FP), Karl Malmqvist (C) och vice ordföranden Maria Östberg Svanelind m.fl. (S) föreslår (se beslutet).
- 2) Åke Askensten m.fl. (MP) föreslår att exploateringsnämnden beslutar att:
 1. Inte godkänna anmälan som svar på remisserna
 2. Anföra följande:

Stockholm växer och inflyttningen till länet och födelseöverskottet kommer enligt prognoser att fortsätta. Det är en stor utmaning vi står inför och det är brist på byggbar mark. För stadens unga och studenter är det idag svårt att hitta en bostad och många studenter överväger att flytta från Stockholm på grund av den svåra bostadsbristen. Miljöpartiet anser att många av utredningens förslag på förändringar av dagens regelverk är bra.

Vi vill verka för att möta en fortsatt befolkningsökning genom att ge Stockholms invånare en hög livskvalitet och genom att driva en grön stadsplanering samt genom att hitta alternativa lösningar med på sikt minskat buller för de utmaningar vi står inför. Hamnbuller, industribuller och trafikbuller är problematiska bullertyper som måste hanteras varsamt. *Vi har ett ansvar för stockholmarnas hälsa och ett ansvar för att bygga en mänsklig och attraktiv stad.*

Buller är idag ett av våra större miljöhälsoproblem. Buller kan

påverka människors hälsa och välbefinnande både direkt och indirekt. Direkta effekter är hörselpåverkan och öronsus, så kallat tinnitus. Indirekta effekter är sömnstörningar, samtalsstörningar och effekter på vila och avkoppling. Prestationer och inläring (speciellt hos barn) kan störas och ge upphov till stressrelaterade symptom. Senare års forskning (från Psykologiska inst. vid Stockholms universitet, Miljömedicinska inst. vid Karolinska institutet m.fl. och från ett flertal internationella institutioner) talar för att det föreligger ett klart samband mellan buller och högt blodtryck samt ökad risk för hjärt-kärlsjukdom (bl.a. stroke).

Miljöpartiet är öppna för den befintliga Stockholmsmodellen med tyst sida. Vi ser det som angeläget att samordna plan- och bygglagen och miljöbalken utifrån ett enkelt och tydligt förhållningssätt där riktvärden för buller författningsregleras. Däremot behöver fler riktvärden än enbart vid stängt fönster och öppna uteluften omfattas för att hantera de olika riktvärdena mer likvärdigt. Avvägningen måste ske utifrån förutsättningarna för ett ökat byggande men samtidigt beakta bullerfrågan utifrån ett hälsoperspektiv.

Precis som utredningen (SOU 2013:57) föreslår bör en ny paragraf i 2 kap. plan- och bygglagen *förtydliga* att det vid planläggning och lovgivning av bostäder ska göras en hälsobedömning som motsvarar den hälsobedömning som kan komma att göras i efterhand enligt miljöbalken. För studentlägenheter som sällan utgör boende under en längre tid kan byggande vid mer bullerutsatta miljöer tillåtas. Val av bullerdämpande teknik blir här viktigt att utreda i det enskilda fallet. Men första steget måste alltid innefatta att *minska bullret vid källan*, det vill säga vid vägar och spår samt från fordon. Detta kan uppnås genom att sänka hastigheter, minska bullret från kollektivtrafiken och genom att begränsa trafikmängder och tung trafik.

Undantag kan behövas men ska vara just undantag och inte användas förrän andra möjligheter studerats. Däremot ska inte lägenheter med endast ett rum där människor kan förväntas bo under en längre tid tillåtas i mer bullerutsatta miljöer. Naturvårdsverket pekar på ett överutnyttjande av undantag. Utredningen säger att den korta tiden gjort att det inte varit möjligt att undersöka om så är fallet. Därmed bortser utredningen från problemet och det är anmärkningsvärt att viktiga frågor tillåts passera på det sättet.

Möjligheterna att minska buller ska studeras och långtidseffekter på hälsa måste värderas högre än idag.

Kostnader i form av sjukhusvård, försämrad hälsa och ekonomiskt bortfall för den enskilda och samhället behöver kvantifieras för att bättra ställa ökat buller mot en försämrad hälsa. Samtidigt behöver vi ständigt arbeta för att med ny teknik och nya innovationer minska bullret.

Utredaren föreslår att det ska finnas regler om undantag i två steg, upp till 65 dBA som ekvivalent ljudnivå vid fasad och över 65 dBA. För att få bygga bostäder där ljudnivån överstiger 65 dBA ska det krävas särskilda skäl och högre krav på bullerskydd vid den mest bullerutsatta fasaden. Detta är ett stort avsteg från nuvarande riktlinjer. Hälsoaspekter och önskan om en attraktiv stadsmiljö måste värderas högre i ett växande Stockholm för att i ökad utsträckning reducera istället för att acceptera buller. *Att bygga bostäder är prioriterat, men det måste ske utan att försämra de boendes hälsa.*

Flygbuller

I den statliga utredningen *Flygbuller och bostadsbyggande*, SOU 2013:67, diskuteras hur många gånger maxvärdet 70 db(A) bör få överskridas vid bostäder. Naturvårdsverket, som är statens expertorgan för miljöfrågor anser att det ska få ske max fem gånger per dag. Detta av hälsoskäl. Naturvårdsverkets föreslagna maxnormer bygger på aktuell nationell och internationell vetenskaplig dokumentation och forskning. Boverket som är expertorgan för bostadsbyggande föreslår 30 gånger. Detta av bostadsbyggnadsskäl. Någon vetenskaplig dokumentation redovisar inte Boverket som säger att det inte är någon hälsorisk med så kraftig exponering av bullervärden på 70 db(A).

I SOUn konstateras att stora grupper blir kraftigt störda vid 30 överflygningar. Man vet att det finns ett tröskelvärde vid 3-5 gånger där antalet störda ökar markant. I utredningen föreslår man en nivå på 16 gånger trots att man vet att stora grupper då påverkas negativt och medför stora hälsorisker (enligt en rad forskningsrapporter).

För Stockholm väljer utredningen att föreslå möjligheten till ett generellt undantag. Ingen gräns sätts. Inte ens gränsen 16 gäller för Stockholm. Undantaget anges ska gälla kompletteringsbebyggelse. Detta vill utredningen skriva in i lagstiftningen. Men för Stockholm är all bebyggelse kompletteringsbebyggelse.

I utredningen konstateras att 100.000 personer i Sverige är störs av flygbuller. Av dessa bor 80.000 i Stockholms stad.

Därför ges Stockholm möjligen till undantag. Runt Arlanda är det ungefär 4.000 som störs. Men lägre antal föranleder inte undantag enligt utredningen: ”*När det gäller Arlanda flygplats är ett sådant undantag i vart fall inte motiverat med hänsyn till hälsointresset*”.

Den föreslagna undantagsregeln just för Stockholms kommun *kan under inga omständigheter accepteras* och frågan är om EU-direktiven tillåter ett sådant undantag. Stockholm stad har enligt gällande lagstiftning (PBL m.fl) ansvar för stockholmarnas hälsa. Stockholm behöver heller inte använda sig av den föreslagna möjligheten. Tiotusentals stockholmarnas hälsa äventyras om denna undantagsregel tillämpas.

När regeringens remisstid gått ut kommer ett ärende om flygbullerutredningen upp. I vart fall i rubriken. Det märkliga är att tjänstemannskrivelsen inte går in på eller nämner vilka bullerregler utredningen föreslår. Och den nämner inte att Stockholms stad föreslås få ett generellt undantag. Trots att Stockholm är den enda kommunen i landet som får ett undantag tar man inte upp detta. Man låtsas att det regnar.

Beslutsgång

Ordföranden Joakim Larsson (M) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förslag från ordföranden Joakim Larsson m.fl. (M), Patrik Silverudd (FP), Karl Malmqvist (C) och vice ordföranden Maria Östberg Svanelind m.fl. (S).

Reservation

Åke Askensten m.fl. (MP) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag till beslut.

Jäv

Lars Arell (S) har på grund av jäv inte deltagit i eller varit närvarande vid handläggningen av detta ärende.

Vid protokollet
Kristofer Stjernqvist

Rätt utdraget intygar: